ΠΑΝΤΙΣΡΑ
αντικαπιταλιστικη • ενημερωση

Λένιν ιστορική τομή

Ο Βλαντίμιρ Ίλιτς Ουλιάνοφ (Λένιν) γεννήθηκε στις 22 Απριλίου του 1870 στο Σιμπίρσκ, στις όχθες του Βόλγα. Με αφορμή τα 150 χρόνια από τη γέννησή του, το Πριν παρουσιάζει ένα αφιέρωμα στο θεωρητικό και πολιτικό έργο του Λένιν, θεωρώντας πως η συζήτηση γύρω από το έργο του είναι ταυτόχρονα πολιτική θέση για την αναγκαιότητα και τη δυνατότητα της προλεταριακής επανάστασης προς τον κομμουνισμό.

Στο αφιέρωμα αυτό εντάσσεται το παρακάτω άρθρο:

Ο Λένιν για τη σημασία του προγράμματος

Νίκος Πελεκούδας

Η γέννηση των μπολσεβίκων ως πολιτικό ρεύμα συνοδευόταν από προγραμματική επεξεργασία

«Η συζήτηση των προβλημάτων της θεωρίας και της πολιτικής, θα συνδέεται με την επεξεργασία του προγράμματος του Κόμματος» (Άπαντα τ.4, σελ. 331). Στις 30 Ιουλίου 1903 θα ξεκινήσει στις Βρυξέλες το 2ο Συνέδριο του Σοσιαλδημοκρατικού Εργατικού Κόμματος της Ρωσίας, συνέδριο που σύμφωνα με το Λένιν αποτελεί τη ληξιαρχική πράξη γέννησης των μπολσεβίκων ως πολιτικό ρεύμα.

Τη σημασία του 2ου Συνεδρίου του ΣΔΕΚΡ έχει «σκεπάσει» κυρίως η νίκη του Λένιν στο οργανωτικό ζήτημα. Όμως το πρόγραμμα, που είναι «μια σημαία που υψώνεται μπροστά σε όλους και που σύμφωνα με αυτήν ο έξω κόσμος κρίνει το Κόμμα», θα σφραγίσει τη συζήτηση και την αντιπαράθεση στο κόμμα. Συζήτηση που ξεκινά ήδη από το 1901.

Η μεγαλύτερη συνεισφορά του Λένιν στη συζήτηση για το πρόγραμμα είναι βασικά οι μεθοδολογικές παρατηρήσεις που θα παρουσιάσει ήδη από το 1899 και ενώ βρίσκεται στην

εξορία. Μεθοδολογία που θα διατηρήσει και στην κατάρτιση του προγράμματος του 2ου Συνεδρίου. Έτσι, λοιπόν, ένα πρόγραμμα καθορίζεται από: τη διεθνή κατάσταση του καπιταλισμού και το επίπεδο των εργατικών και επαναστατικών προσπαθειών, τον καθορισμό της τάξης που αποτελεί το υποκείμενο της επαναστατικής απελευθερωτικής πάλης, τον στρατηγικό στόχο που θέτει το κόμμα (πέρασμα όλων των μέσων παραγωγής στην κοινωνική ιδιοκτησία και κατάργηση της εμπορευματικής παραγωγής), την κατάληψη της πολιτικής εξουσίας από την εργατική τάξη (δικτατορία του προλεταριάτου), τον διεθνισμό και τη διεθνή αλληλεγγύη. «Η πάλη είναι κατ΄ανάγκην εθνική, αλλά ο χαρακτήρας της πάλης διεθνής».

Επίσης καθορίζεται από τη συγκεκριμένη περιγραφή των ιδιομορφιών της χώρας που καλείται να παλέψει το κόμμα και που παίζουν ρόλο στον καθορισμό των στόχων του, από το επίπεδο ανάπτυξης και κρίσης του εθνικού καπιταλισμού, την ανάγκη επαναστατικού Κόμματος και την οργάνωσή του με σκοπό να ανταποκρίνεται στις συγκεκριμένες συνθήκες παρέμβασης, τον καθορισμό του άμεσου και πρώτιστου πολιτικού καθήκοντος που σε αυτόν θα συγκεντρώνονται όλες οι συγκεκριμένες παρεμβάσεις στα διάφορα πεδία της πάλης. Ποια είναι τα μέσα πολιτικής πάλης. Ποιες είναι οι βασικές άμεσες διεκδικήσεις. Ποιοι είναι οι υλικοί και πνευματικοί όροι που καθιστούν αναγκαίο και εφικτό το να υπάρξει επαναστατικό Κόμμα (Άπαντα τ. 4, σελ. 222).

Στη μεθοδολογία που θα παρουσιάσει ο Λένιν στην πραγματικότητα θα συναντήσουμε και τα πρώτα στοιχεία μιας κριτικής απέναντι στη γερμανική σοσιαλδημοκρατία. Στη συζήτηση αυτή θα παρατηρηθούν και οι πρώτες σοβαρές διαφωνίες με το ιερό τέρας της ρωσικής σοσιαλδημοκρατίας, τον Πλεχάνοφ. Στην κριτική που θα κάνει στο σχέδιο προγράμματος που θα παρουσιάσει ο Πλεχάνοφ τον Μάρτιο του 1902, θα το χαρακτηρίσει απαράδεκτο «πρόγραμμα που αναφέρεται μάλλον σε μαθητές» (Άπαντα τ. 6, σελ. 216).

Η απάλειψη της δικτατορίας του προλεταριάτου, η άρνηση να γραφτεί καθαρά πως η Ρωσία είναι πλέον μια καπιταλιστική χώρα αλλά με απολυταρχία, γεγονός που καθορίζει τον άμεσο πολιτικό στόχο του κόμματος και τη συμμετοχή της εργατικής τάξης στην πρωτοπορία της μάχης για τη δημοκρατία, ότι το κόμμα είναι ο πρωτοπόρος εκπρόσωπος του εργατικού κινήματος και όχι και των μικροαστικών στρωμάτων, είναι κάποια από τα ζητήματα που θα καθορίσουν τη φυσιογνωμία της εσωκομματικής συζήτησης και των παρεμβάσεων του Λένιν.

Η σύγχρονη κομμουνιστική και επαναστατική αριστερά, μαθαίνοντας αλλά και πλουτίζοντας τη λενινιστική μεθοδολογία για το πρόγραμμα, θα επιμείνει σε μια σαφή καταγραφή των θεωρητικών, πολιτικών και οργανωτικών αρχών που υπερβαίνουν τις εθνικές και ιστορικές

ιδιομορφίες. Περιγράφοντας, ταυτόχρονα, αν υπάρχουν και ποιες είναι αυτές οι ιδιομορφίες στην Ελλάδα και την Ευρώπη του 21ου αιώνα.

Πηγή: ***ΠΡΙΝ***